บทที่ 4
ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ : กรณีศึกษาลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและสังเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการศึกษาโดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1. การสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนที่ 2. การสังเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

1. การสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

จากการศึกษาวิจัยเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดเวทีสนทนากลุ่มและการจัดประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับแกนนำเกษตรกร ผู้รู้ ปราชญ์ชาวบ้าน ผู้ประกอบการ และเจ้าหน้าของหน่วยงานภาครัฐในจังหวัดอุตรดิตถ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิตลางสาดของจังหวัดอุตรดิตถ์ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ สรุปเป็นเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ได้ดังนี้

เครือข่าย (Network) ในที่นี้หมายถึง รูปแบบหนึ่งของการประสานงานของบุคคล กลุ่ม หรือองค์กรหลายองค์กร ที่มีทรัพยากร เป้าหมาย วิธีการทำงาน และกลุ่มเป้าหมายของตนเอง ในระยะเวลาหนึ่งๆ เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เครือข่าย มีหลายประเภท เช่น เครือข่ายทางธุรกิจ เครือข่ายทางสังคม เครือข่ายการเรียนรู้ และเครือข่ายงานพัฒนา ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยให้ความสำคัญกับเครือข่ายการเรียนรู้และเครือข่ายทางสังคม เพราะเป็นเครือข่ายที่มีบทบาทโดยตรงในการการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ : กรณีศึกษาลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยพบว่า เครือข่ายของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์ มีทั้งที่เป็นเครือข่ายที่ไม่มีข้อจำกัด (Unlimited Network) เช่น เครือข่ายของคุณเล็ก ร้านเลมอนฟาร์ม เป็นพ่อค้าคนกลางคนสำคัญของกลุ่มเกษตรกรลางสาดในจังหวัดอุตรดิตถ์ หรือนายธีระ สุทธิเจริญ แกนนำวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผู้ปลูกลางสาดคุณภาพตำบลบ้านด่านนาขาม อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ นายสุทธิรัตน์ ปาลาส ผู้บริหารบริษัทบุญดำรงกรีนฟาร์มจำกัด แกนนำเกษตรกรตำบลน้ำริด อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้รวบรวมผลผลิตลางสาดจากกลุ่มเกษตรกรส่งให้ร้านเลมอนฟาร์ม เป็นศูนย์รวมของความสัมพันธ์ของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตลางสาดจำนวนมาก อย่างไม่จำกัดจำนวน

สำหรับเครือข่ายที่มีข้อจำกัด (Limited Network) เช่น เครือข่ายความสัมพันธ์ส่วนตัวของสมาชิกเกษตรกร เช่น กลุ่มของเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดในอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล นายดำเนิน เชียงพันธ์ แกนนำเกษตรกรบ้านผามูบ ตำบลฝายหลวง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ นายเปลี่ยน แหยมยินดี นายบรรจง คุ้มสุวรรณ นางปราณี อินมนเทียร นางสาวอัมพร มูลมี และนายลิ สังข์แก้ว

การพิจารณาความเข้มแข็งของเครือข่าย จะพิจารณาจากระยะห่างทางสังคม (Social-Distance) ครอบคลุมอย่างน้อย 3 ปริมณฑล ได้แก่

ปริมณฑลแรกเครือข่ายใกล้ชิด (Intimate Network) หมายถึง บุคคลต่างๆ ที่ใกล้ชิดกับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากที่สุด เช่น คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูงที่สนิท

ปริมณฑลที่สองเครือข่ายรอง (Effective Network) ประกอบด้วยญาติห่างๆ เพื่อนที่ไม่สนิทและคนที่รู้จัก เป็นต้น เช่น นางดลฤดี คำแดง เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านนาขาม คณาอาจารย์ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (อาจารย์ปิยวรรณ ปาลาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีไพร สกุลพันธ์ อาจารย์ดร.ยุพิน เถื่อนศรี อาจารย์วรรณกนก เขื่อนสุข อาจารย์วรรณกนก เกิดพิณ อาจารย์สงกรานต์ ถุงแก้ว อาจารย์ดร.ภาศริร เขตปิยรัตน์ ฯลฯ)

ปริมณฑลสุดท้ายเครือข่ายขยาย (Extended Network) ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่ได้รู้จักโดยตรง แต่ต้องติดต่อผ่านสมาชิกคนอื่นๆ เป็นที่น่าสังเกตว่า บุคคลที่พบมากในกลุ่มนี้ เช่น นักธุรกิจภายนอกจังหวัดอุตรดิตถ์ พัฒนากร และเจ้าหน้าที่ภาครัฐอื่นๆ ได้แก่ นายอณุชิต ปัญญาวัชระ บริษัทยินดีดีไซน์ นายอำนาจ ปาลาศ เกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ นางสาวปรารถนา มงคล ธวัช วัฒนธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์ นางสาว นิตยาวรรณ เลื่อนลอย พัฒนาการจังหวัดอุตรดิตถ์ นายรังสรรค์ ดีณรงค์ หอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์ นายชัยยันต์ ยอดคำ พาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ นายธเนศ สุนพงษ์ศรี กรรมการผู้จัดการ บริษัทศรีพงษ์กรุ๊ปมาร์เก็ตติ้ง จำกัด นางภัทรธิกา ลาภชัยเจริญกิจ บริษัทชัยเจริญคอร์ปเรชั่น จำกัด

ในส่วนของเครือข่ายการเรียนรู้ของกลุ่มเกษตรกรผู้ผลิตลางสาด ในส่วนที่เป็นเครือข่ายตามธรรมชาติ กล่าวคือ เป็นเครือข่ายที่เกิดขึ้นเองตามความสมัครใจ มีลักษณะของเครือข่ายที่เป็นโครงสร้างลำดับชั้น (Hierarchical Network) โดยการติดต่อสื่อสารจะขึ้นอยู่กับความต้องการ ปัญหาหรืออุปสรรคที่เกษตรกรพบ เช่น เมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับราคาลางสาดตกต่ำ จะไปพบประธานหรือผู้นำกลุ่ม หรือเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุน จะไปพบเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ในขณะที่ หากมีปัญหาเรื่องแมลงหรือโรคพืช เกษตรกรมักพูดคุยกันใน เครือข่ายใกล้ชิด (Intimate Network) ก่อน หากยังไม่ได้ผลจึงจะขยายไปสู่เครือข่ายรอง (Effective Network) หรือมีเกษตรกรบางรายที่ปรึกษาทั้งสองเครือข่ายไปพร้อมๆ กับเครือข่ายรอง (Effective Network)

อย่างไรก็ตาม เป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรไปปรึกษาบุคคลในเครือข่ายขยาย (Extended Network) น้อยมาก เนื่องจากช่องว่างทางสังคมระหว่างเกษตรกรกับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ เช่น เกษตรจังหวัด หรือนักวิชาการเกษตรยังคงมีมากอยู่ นอกจากนี้ เกษตรกรยังไม่มีความเชื่อถือในเรื่องความรู้ด้านการเพาะปลูกลางสาดหรือการส่งเสริมการตลาดของเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ในขณะที่พ่อค้าคนกลางที่ติดต่อสื่อสารกันสม่ำเสมอยังเป็นที่ยอมรับและเชื่อถือมากกว่า เพราะมีระบบการซื้อปุ๋ยหรือเครื่องมือทางการเกษตรและการติดต่อสื่อสาร มีลักษณะของการเข้าถึงตัวเกษตรกรมากกว่าเจ้าหน้าที่ภาครัฐ

ในการวิเคราะห์เครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ทั้ง 3 ระดับ ได้แก่ เครือข่ายใกล้ชิด (Intimate Network) เครือข่ายรอง (Effective Network) และเครือข่ายขยาย (Extended Network) สรุปได้ดังแผนภูมิที่ 5

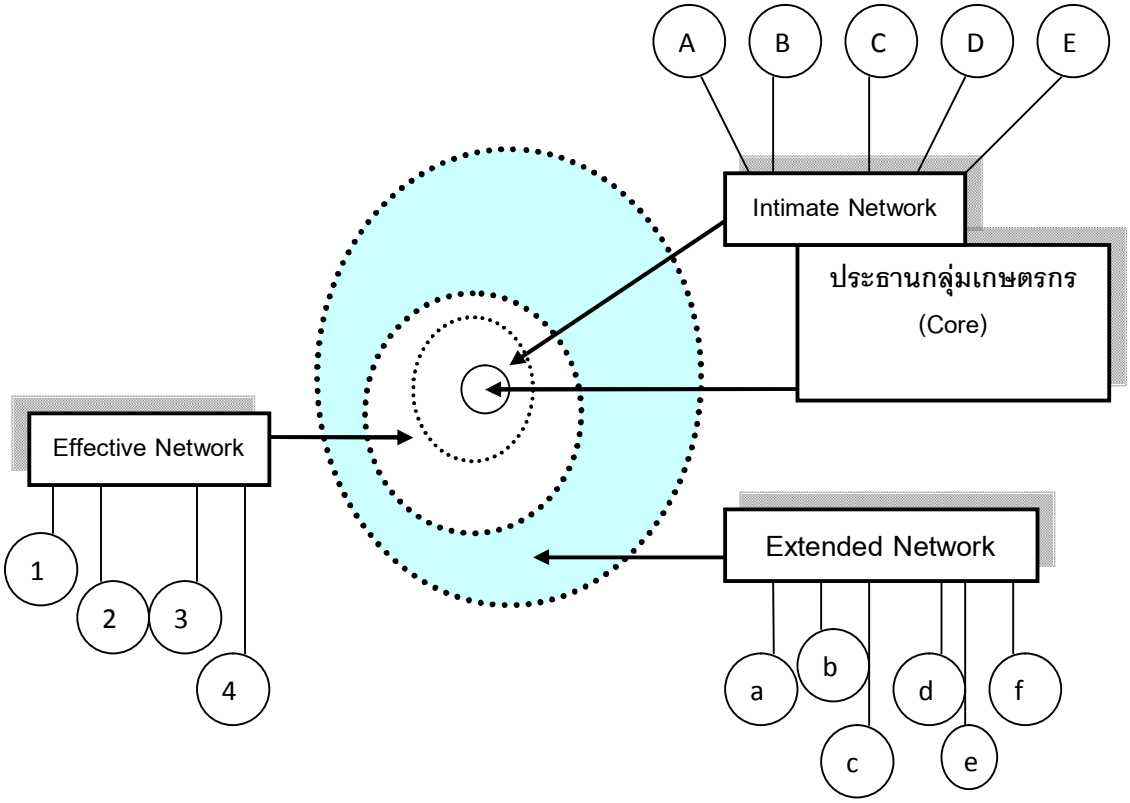

A = นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล
B = นายดำเนิน เชียงพันธ์
C = นางปราณี อินมนเทียร
D = นายบรรจง คุ้มสุวรรณ
E = นางสาวอัมพร มูลมี
F= นายธีระ สุทธิเจริญ

a = นายอณุชิต ปัญญาวัชระ บริษัทยินดีดีไซน์
b = พัฒนาการจังหวัดอุตรดิตถ์
c = วัฒนธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์
d = เกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์
e = หอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์
f = คุณเล็ก ร้านเลมอนฟาร์ม
g = พาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์
h= อุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์
i= สถิติจังหวัดอุตรดิตถ์

1 = นางดลฤดี คำแดง
2 = นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ
3 = ร้านบ้านบนดอย นางสาวสุรีย์พร รัตนรอด
4 = คุณครูวาสนา อำเภอลับแล
5 = ทีมวิจัยมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
6 = บริษัทสวนผลไม้นิภา จำกัด

แผนภูมิที่ 5 แสดงเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

บทบาทหน้าที่ของเครือข่ายในแต่ละระดับ มีดังนี้

1. เครือข่ายใกล้ชิด หมายถึง บุคคลต่างๆ ที่ใกล้ชิดกับสมาชิกกลุ่มเกษตรกรมากที่สุด เช่น คนในครอบครัว ญาติพี่น้อง และเพื่อนฝูงที่สนิท ได้แก่ นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล นายดำเนิน เชียงพันธ์ นายเปลี่ยน แหยมยินดี นายบรรจง คุ้มสุวรรณ นางปราณี อินมนเทียร นางสาวอัมพร มูลมี นายลิ สังข์แก้ว นายธีระ สุทธิเจริญ มีหน้าที่ผลิตลางสาดที่มีคุณภาพและส่งผลผลิตให้กับเครือข่ายรอง ที่มีแนวคิดในการดำเนินธุรกิจเพื่อสังคม (Social Enterprise) เพื่อกระจายผลผลิตให้แก่กลุ่มผู้บริโภคปลายทางต่อไป

2. เครือข่ายรอง ประกอบด้วยญาติห่างๆ เพื่อนที่ไม่สนิท และคนที่รู้จัก เป็นต้น เช่น นางดลฤดี คำแดง เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านนาขาม คณาอาจารย์ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (อาจารย์ปิยวรรณ ปาลาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีไพร สกุลพันธ์ อาจารย์ดร.ยุพิน เถื่อนศรี อาจารย์วรรณกนก เขื่อนสุข อาจารย์วรรณกนก เกิดพิณ อาจารย์สงกรานต์ ถุงแก้ว อาจารย์ดร.ภาศิริ เขตปิยรัตน์ อาจารย์ ดร.นิชภา โมราถบ ฯลฯ) อาจแบ่งเป็น 2 กลุ่มหลัก ได้แก่

ประการแรก กลุ่มนักวิชาการ เช่น นางดลฤดี คำแดง เจ้าหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านนาขาม คณาอาจารย์ทีมวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (อาจารย์ปิยวรรณ ปาลาศ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ศรีไพร สกุลพันธ์ อาจารย์ดร.ยุพิน เถื่อนศรี อาจารย์วรรณกนก เขื่อนสุข อาจารย์วรรณกนก เกิดพิณ อาจารย์สงกรานต์ ถุงแก้ว อาจารย์ดร.ภาศิริ เขตปิยรัตน์ ฯลฯ) กลุ่มนี้จะมีบทบาทหน้าที่ในการให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านวิชาการ ด้านการผลิต ด้านการตลาด ด้านการแปรรูปและออกแบบผลิตภัณฑ์ รวมทั้งประสานงานเชื่อมต่อไปยังเครือข่ายอื่นๆ ทั้งเครือข่ายการผลิตและเครือข่ายการตลาดให้แก่กลุ่มเกษตรกร ตั้งแต่ต้นน้ำ กลางน้ำ ไปจนถึงกลางน้ำของห่วงโซ่อุปทานลางสาด

ประการที่สอง กลุ่มนักการตลาด เช่น นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ (บริษัทบุญดำรงกรีนฟาร์ม จำกัด)นางสาวสุรีย์พร รัตนรอด (ร้านบ้านบนดอย) คุณครูวาสนา (แกนนำเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดและทำการตลาดด้วยตนเอง อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์) บริษัทสวนผลไม้นิภา จำกัด กลุ่มนี้เปรียบเสมือนตัวกลางทางการตลาด ทุกกลุ่มมีแนวคิดในการประกอบธุรกิจเพื่อสังคมเช่นเดียวกัน มีบทบาทในการสื่อสารทางการตลาดรวมทั้งรวบรวมผลผลิตลางสาดคุณภาพจากกลุ่มเกษตรกรส่งต่อไปยังกลุ่มที่มีหน้าที่จำหน่ายผลผลิตไปยังผู้บริโภคคนสุดท้าย (End User) จากผลการดำเนินงานในเบื้องต้น พบว่า นายสุทธิรัตน์ ปาลาส ผู้จัดการบริษัทบุญดำรงกรีนฟาร์ม จำกัด ได้ทำหน้าที่เป็นตัวขับเคลื่อนที่สำคัญ (Key Actor) ในห่วงโซ่อุปทานของลางสาด (Supply Chain) ทั้งนี้เนื่องจากเป็นเกษตรกรที่มีสวนลางสาดจึงมีความเข้าใจในกระบวนการผลิตทุกขั้นตอน เป็นผู้เชื่อมและส่งต่อแนวคิดการผลิตลางสาดแบบคุณภาพไปยังกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ และยังทำหน้าที่เป็นพ่อค้าคนกลาง (Middle man) ที่ทำการรวบรวมผลผลิตจากกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่เพื่อนำไปส่งให้กับผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ ได้แก่ ร้านเลมอนฟาร์ม ซึ่งก่อให้เกิดห่วงโซ่ด้านคุณค่า (Value Chain) ตามมา

3. เครือข่ายขยาย หมายถึง บุคคล กลุ่ม หรือองค์กร ที่สมาชิกกลุ่มเกษตรกรไม่ได้รู้จักโดยตรง แต่ต้องติดต่อผ่านสมาชิกคนอื่นๆ ได้แก่ นายอณุชิต ปัญญาวัชระ บริษัทยินดีดีไซน์พัฒนาการจังหวัดอุตรดิตถ์ วัฒนธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์ เกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ หอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์ คุณเล็ก ร้านเลมอนฟาร์มพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ อุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์ สถิติจังหวัดอุตรดิตถ์ มีบทบาทหน้าที่สำคัญคือ การสนับสนุน/ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรให้สามารถผลิตลาดคุณภาพออกสู่ตลาดได้ ทั้งที่เป็นตัวเงิน (In Cash) และไม่เป็นตัวเงิน (In Kind)

ในการสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัด สรุปได้ดังนี้

ในปี พ.ศ.2561 ได้มีการส่งเสริมและจัดอบรมให้เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเตรียมความพร้อม เพื่อขอรับมาตรฐานเกษตรกรธรรมชาติ (MOA Thai) โดย MOA ย่อมาจากคำว่า Mokichi Okada Association มูลนิธิเอ็มโอเอไทย เป็นองค์กรการกุศลที่ไม่แสวงหาผลกำไร (ยึดหลักรักเพื่อนมนุษย์) ดำเนินงานในการสร้างครอบครัวและเมืองที่ใช้ชีวิตอย่างมีสุขภาวะที่ดีและอุดมสมบูรณ์ท่ามกลางการเห็นอกเห็นใจและการช่วยเหลือกันและกัน โดยนำเสนอเรื่อง “ความอุดมสมบูรณ์ใหม่” ที่ให้ความสำคัญเรื่องจิตใจที่คิดถึงผู้อื่นก่อน ตั้งอยู่บนพื้นฐานหลักปรัชญาของโมกิจิ โอกาดะ ที่เป็นทั้งนักคิดและนักการศาสนาของญี่ปุ่น ที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างโลกอุดมคติ กล่าวคือ เป็นโลกที่เปี่ยมด้วยความจริง ความดี และความงาม ที่มีความกลมกลืนกันระหว่างธรรมชาติกับศิลปะ และมีความงดงามทั้งกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม หรือโลกอารยธรรมที่อารยธรรมตะวันตกกับอารยธรรมตะวันออก หรือจิตกับกายมีความกลมกลืนกัน หรือกล่าวอีกอย่างหนึ่งว่า โลกที่ประกันความปลอดภัย และความยืนยาวของชีวิต ด้วยการส่งเสริมสนับสนุนร่วมมือ และพัฒนากิจกรรมกับองค์กรของรัฐฯ และเอกชนอื่นๆ ตลอดจนประชาชนทั่วไปในกิจกรรมด้านสุขภาพองค์รวม ศิลปะ วัฒนธรรม เกษตรธรรมชาติ อาหารธรรมชาติ เป็นการช่วยแก้ไขปัญหาของประชาชนชาวไทยและสังคมไทย โดยเฉพาะปัญหาครอบครัว และปัญหาสังคม พร้อมทั้งพัฒนาวิถีชีวิตของประชาชนชาวไทยให้เกิดครอบครัวงดงาม อันจะเป็นการเสริมสร้างพื้นฐานของการพัฒนาสังคมไทยด้วย และมาตรฐาน PGS (Participatory Guarantee Systems) คือ ระบบประกันคุณภาพในระดับท้องถิ่น ที่ให้การรับรองผู้ผลิตโดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และตั้งอยู่บนฐานของความเชื่อถือ เครือข่ายทางสังคม และการแลกเปลี่ยนความรู้ หรือระบบชุมชนรับรอง ซึ่งเป็นการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์รูปแบบหนึ่ง ที่เป็นการรับรองเกษตรกรที่เป็นสมาชิกของกลุ่มโดยองค์กรผู้ผลิตเอง (First Party Certification) ของร้านค้าเลม่อนฟาร์ม มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการจำนวน 20 คน ดังรายชื่อในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 รายชื่อเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดเพื่อขอมาตรฐานเกษตรกรธรรมชาติ (MOA Thai) และมาตรฐาน PGS ของร้านเลม่อนฟาร์ม

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่					เบอร์โทร	ประเภทการเกษตร/ปริมาณ	พื้นที่ (ไร่)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
1	นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ	172	1	น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	086-5906115	ข้าว/ลางสาด/ลองกอง	5
2	นางสุภาภรณ์ อ้วนสะอาด	127	4	น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	084-8209392	ข้าว/ลางสาด/ลองกอง	5
3	นางเฉลียว ปาลาศ	46	2	น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	080-1196052	ลางสาด/ลองกอง	5
4	นายมานพ แก้วเปี้ย			น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	080-7728797	ทุเรียน/ลองกอง/กล้วย	10
5	นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล			น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์		ทุเรียน/ลองกอง/กล้วย/ลางสาด	10
6	นส.ดรุณี วันปา	88		น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	087-3089130	ข้าว/ลางสาด/ลองกอง/ไผ่	5
7	นายสมพงษ์ ประคุณคงชัย			น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์		ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	5
8	นส.น้ำผึ้ง กล่อมบาง			น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	085-2734376	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง/กล้วย	5
9	นายธวัช ซาซง	69/1		น้ำริด	เมือง	อุตรดิตถ์	063-1102687	ข้าว/ทุเรียน/ลองกอง	5
10	ว่าที่ รต.สุรวุฒิ เพ็งป่าแต้ว	21/2		บ้านด่านนาขาม	เมือง	อุตรดิตถ์	089-8647618	ข้าว/ผักสวนครัว	5
11	นายธีระ สุทธิเจริญ			บ้านด่านนาขาม	เมือง	อุตรดิตถ์	061-9945639	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
12	นางแสงเดือน หน่อเทพ			บ้านด่านนาขาม	เมือง	อุตรดิตถ์	086-2173905	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
13	นายสมหวัง เอี่ยมงิ้วงาม			บ้านด่านนาขาม	เมือง	อุตรดิตถ์	087-2129115	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
14	นายอภิสิทธ์ เปี้ยวงค์			บ้านด่านนาขาม	เมือง	อุตรดิตถ์	088-2736529	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
15	นางวาสนา มะโนคำ			แม่พูล	เมือง	อุตรดิตถ์	085-7305798	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	20

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่					เบอร์โทร	ประเภทการเกษตร/ปริมาณ	พื้นที่ (ไร่)
		เลขที่	หมู่	ตำบล	อำเภอ	จังหวัด			
16	นายดำเนิน เชียงพันธุ์			แม่พูล	เมือง	อุตรดิตถ์	085-7305799	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	5
17	นายบรรจง คุ้มสุวรรณ			แม่พูล	เมือง	อุตรดิตถ์	082-1969298	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
18	นายเปลี่ยน แหยมยินดี			แม่พูล	เมือง	อุตรดิตถ์	084-7675173	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
19	นายเกน จรลังกา			แม่พูล	เมือง	อุตรดิตถ์		ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง	10
20	นายไกรสร ทองธิยะ	24/3		นานกกก	เมือง	อุตรดิตถ์	061-8394151	ทุเรียน/ลางสาด/ลองกอง/มังคุด/ผักกูด	30
								รวม	185

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลคนสำคัญ (Key Informant) 3 กลุ่ม ประกอบด้วย เกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ตัวแทนรับซื้อผลิตภัณฑ์ลางสาดคุณภาพ และเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐจากสมาชิกเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จำนวน 10 คน เกี่ยวกับสถานภาพ/บทบาทและแนวคิดในการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ สรุปได้ดังนี้

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
1	นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ	**สถานภาพ** เป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 5 ไร่ ปลูกข้าว ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 25 ต้น **บทบาท** คนกลางรับซื้อผลผลิตส่งต่อร้านคู่ค้า/เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพช่วยหาตลาดรับซื้อผลผลิตลางสาดคุณภาพ เป็นคนกลางหรือผู้ประสานงานทั้งผู้ผลิต ผู้ค้า และผู้บริโภค ตรวจสอบรับรองมาตรฐานผลผลิตเบื้องต้นก่อนส่งจำหน่าย รวบรวมข้อมูลข่าวสารต่างๆ ประสานไปยังเกษตรกรกลุ่มต่างๆ และยังเป็นผู้ประสานงานระหว่างสมาชิกเกษตรกรทุกคนกับผู้ค้า ช่วยประสานงานหน่วยงานที่ให้การรับรองแปลงผลผลิต เป็นผู้ตรวจสอบคุณภาพผลผลิตขั้นตอนสุดท้ายก่อนส่งไปยังผู้ค้า คือ ร้านเลม่อนฟาร์ม ที่กรุงเทพฯ **แนวคิด** ปลูกลางสาดคุณภาพ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
2	นายเปลี่ยน แหยมยินดี	**สถานภาพ** เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ปลูกลางสาดมา กว่า 30 ปี เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มได้ 1 ปี ตั้งแต่ก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 15 ไร่ ปลูกทุเรียน มังคุด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 4 ไร่ 100 ต้น **บทบาท** มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ คือ ผลิตลางสาดที่มีคุณภาพ **แนวคิด** ต้องการอนุรักษ์พันธุ์ลางสาดไว้ไม่ให้สูญหายไป เนื่องจากปัจจุบัน (2561) ชาวสวนหันมาตัดกิ่งลางสาดทิ้งหมด เพราะขายไม่ได้ราคา แนะนำลูกค้าถึงวิธีการทานลางสาดอย่างถูกวิธีไม่ให้มียาง เพื่อให้คนหันกลับมาทานลางสาดมากขึ้น
3	นายบรรจง คุ้มสุวรรณ	**สถานภาพ** เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ปลูกลางสาดต่อจากรุ่นพ่อ ทำสวนมาได้ประมาณ 40 ปีแล้ว มีตำแหน่งเป็นรองประธานไม้ผลพัฒนาคุณภาพอำเภอลับแล เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่ร่วมก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 10 ไร่ ปลูกทุเรียน มังคุด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 4 ไร่ 100 ต้น **บทบาท** มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ โดยการแนะนำให้ชาวสวนที่ปลูกลางสาดเข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม มีการรวมกลุ่มประชุมพูดคุยแลกเปลี่ยนกัน **แนวคิด** ต้องการอนุรักษ์ลางสาดไว้ไม่ให้สูญหายไป จะได้ขายลางสาดในราคาที่ดีขึ้น ป้องกันไม่ให้ชาวสวนตัดกิ่งลางสาดทิ้ง แนะนำการตัดแต่งกิ่ง แต่งช่อลางสาดให้สวยงามแก่ชาวสวน กันทุกๆเดือนในกลุ่มลับแล ถึงปัญหาที่เกิดขึ้นใน 1 เดือนมาปรึกษากัน
4	นายดำเนิน เชียงพันธุ์	**สถานภาพ** หัวหน้ากลุ่มลับแล/เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ทำสวน ปลูกลางสาดได้ประมาณ 42 ปี มีตำแหน่งเป็นรองประธาน ทสม. จังหวัดอุตรดิตถ์ และหมอดินอาสา เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 15 ไร่ ปลูกทุเรียน มังคุด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 3 ไร่ 80 ต้น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
		บทบาท มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ คือ เป็นผู้นำชักชวนกลุ่มเพื่อนชาวสวนเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อให้กลุ่มร่วมช่วยกันแก้ไขปัญหาราคาลางสาดตกต่ำ **แนวคิด** พยายามอนุรักษ์ลางสาด แนะนำไม่ให้ชาวบ้านตัดลางสาดทิ้งกลัวว่าลางสาดจะหายไปจากจังหวัดอุตรดิตถ์ ช่วยให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรไม่ใช้สารเคมีแก่เกษตรกรและชาวสวน จะได้ขายผลผลิตในราคาที่สูงขึ้น เป็นต้นแบบและเป็นตัวอย่างที่ดีในการทำเกษตร ทำสวน แบบไม่ใช้สารเคมี แนะนำการตัดแต่งกิ่ง แต่งช่อลางสาดให้สวยงามแก่สมาชิกเกษตรกร
5	นางสุภาภรณ์ อ้วนสะอาด	**สถานภาพ** เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ทำสวนปลูกลางสาดมากว่า 20 ปี เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 10 ไร่ ปลูกข้าว มังคุด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 5 ไร่ 120 ต้น **บทบาท** มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ คือ เป็นผู้นำชักชวนร่วมกันทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เองในไร่ สวน เพื่อลดต้นทุน/ค่าใช้จ่ายของชาวสวน **แนวคิด** พยายามอนุรักษ์ลางสาดแนะนำไม่ให้ชาวบ้านตัดลางสาดทิ้ง ผลิตและควบคุมคุณภาพผลผลิตลางสาดให้มีคุณภาพมาตรฐานที่กำหนดไว้ เป็นตัวอย่างในการทำสวน แบบไม่ใช้สารเคมี
6	น.ส.น้ำผึ้ง กล่อมบาง	**สถานภาพ** เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ทำสวนต่อจากรุ่นพ่อ เริ่มทำสวนมาประมาณ 5 ปี เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพได้ 1 ปี มีสวนทั้งหมด 13 ไร่ ปลูก ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 20 กว่าต้น นอกนั้นเป็นลองกอง กำลังจะกลับมาเสียบกิ่งลางสาดเพื่อขยายจำนวนต้นลางสาดให้มีมากขึ้นกว่าเดิม กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ แนะนำให้ชาวสวนในพื้นที่ร่วมเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกลางสาดคุณภาพ

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
		บทบาท มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ คือ เป็นผู้ผลิตลางสาดส่งและควบคุมคุณภาพมาตรฐานผลผลิตลางสาด ให้มีคุณภาพตามที่กำหนดตกลงกันไว้ พยามยามชักชวนกลุ่มเพื่อนชาวสวนเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ แนะนำให้ชาวสวนในพื้นที่ร่วมเข้าฝึกอบรมเกี่ยวกับการปลูกลางสาดคุณภาพ **แนวคิด** ขายผลผลิตลางสาดในราคาสูงขึ้น แก้ปัญหาราคาลางสาดตกต่ำและช่วยอนุรักษ์พันธ์ลางสาดไว้
7	นายอภิสิทธ์ เบี้ยวงศ์	**สถานภาพ** หัวหน้ากลุ่มบ้านด่านนาขาม/เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ทำสวนปลูกลางสาดมาเกือบ 40 ปี เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ มีสวนทั้งหมด 21 ไร่ ปลูกทุเรียน มังคุด มะปราง มะยมชิด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 10 ไร่ **บทบาท** มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ คือ ใช้สถานที่บ้าน เป็นศูนย์กลางในการรับซื้อผลผลิต รวบรวมผลผลิตกลุ่มลางสาดคุณภาพบ้านด่านนาขาม แนะนำและชักชวนกลุ่มเพื่อนชาวสวนเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ เป็นผู้นำในการรวมกลุ่มสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ บ้านด่านนาขาม ให้มาประชุมพูดคุย ปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการทำสวน การผลิตลางสาด ทุกๆ 1-2 เดือน สมาชิกจะมาร่วมประชุมกันที่บ้าน แนะนำความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรไม่ใช่สารเคมี แนะนำการตัดแต่งช่อลางสาดให้สวยงามแก่สมาชิก **แนวคิด** ขายผลผลิตลางสาดในราคาสูง ขึ้นช่วยแก้ปัญหาราคาลางสาดตกต่ำ
8	นายธีระ สุทธิเจริญ	**สถานภาพ** เกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ เข้ามาทำสวนสานต่อจากพ่อตา สวนพ่อตาปลูกลางสาดมาประมาณเกือบ 30 ปี เข้าร่วมเป็นสมาชิกกลุ่ม 2 ปี ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ สวนทั้งหมด 30 ไร่ ปลูกทุเรียน มะปรางมะยมชิด ลองกอง ลางสาด ปลูกลางสาดประมาณ 3-4 ไร่ คิดเป็น 80-100 ต้น

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
		บทบาท มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพ เป็นตัวแทนกลุ่มลางสาดคุณภาพในการตกลงเจรจา พูดคุยกับสมาชิกกลุ่มอื่นๆ ติดต่อประสานงาน แจ้งข่าวสารกับสมาชิกกลุ่มลางสาดบ้านด่านนาขาม เป็นผู้นำชักชวนกลุ่มเพื่อนชาวสวนเข้าร่วมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ แนะนำให้ชาวสวนในพื้นที่ร่วมเข้าฝึกอบรมเรื่องลางสาดคุณภาพ ช่วยแนะนำความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรไม่ใช่สารเคมี แนะนำการตัดแต่งกิ่ง แต่งช่อลางสาดให้สวยงามแก่สมาชิกเกษตรกร เป็นผู้ผลิตลางสาดส่งและควบคุมคุณภาพมาตรฐานผลผลิตลางสาด ให้มีคุณภาพตามที่กำหนดตกลงกันไว้ ตรวจสอบคุณภาพผลผลิตในระดับหนึ่ง ก่อนส่งต่อให้คุณสุทธิรัตน์ ปาลาส **แนวคิด** ขายผลผลิตลางสาดในราคาสูงขึ้น แก้ปัญหาราคาลางสาดตกต่ำ
9	นางนงค์นุช จิตจง	**สถานภาพ** เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง/ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน อำเภอลับแล ทำงานในตำแหน่งผู้ใหญ่บ้านมา 7 ปี และมีอาชีพสวนเหมือนกัน มีสวนประมาณ 80 ไร่ ต้นลางสาดเหลือเพียง 10 กว่าต้น นอกนั้นเป็นลองกอง มังคุด ส่วนใหญ่จะเป็นทุเรียน **บทบาท** มีบทบาทในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพคือ รวบรวมข้อเรียกร้องนำปัญหาเรื่องลางสาดไปเสนอหน่วยงานภาครัฐให้รับรู้ และเข้ามาช่วยเหลือชาวสวนลางสาด ช่วยหาตลาดขายผลผลิต ติดต่อแนะนำพ่อค้าแม่ค้า ให้เข้ามารับซื้อผลผลิตของชาวสวนในราคายุติธรรม แนะนำถึงวิธีการทานลางสาดอย่างถูกวิธีไม่ให้มียาง เพื่อให้คนหันกลับมาทานลางสาดมากขึ้น **แนวคิด** พยายามอนุรักษ์ลางสาดแนะนำไม่ให้ชาวบ้านตัดลางสาดทิ้งกลัวว่าลางสาดจะหายไปจากจังหวัดอุตรดิตถ์ ช่วยแนะนำให้ความรู้เกี่ยวกับการทำเกษตรไม่ใช่สารเคมีแก่ชาวสวน การทำงานเชื่อมโยงกับกลุ่มอื่นๆ หรือหน่วยงานอื่นๆ ได้แก่ 1.กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพอำเภอลับแล 2.เกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์ 3.เกษตรอำเภอลับแล 4.พาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานภาพ/บทบาท/แนวคิด
10	น.ส.กุณฑีราภัสสร ร้านกันทาพัทธ์	**บทบาท** ส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพคือ ช่วยหาตลาดขายผลผลิตให้ชาวบ้าน และชาวสวนได้ขายผลผลิตในราคาที่ยุติธรรมให้ชาวสวนพออยู่ได้ ทำการรณรงค์แนะนำ ถึงวิธีการทานลางสาดอย่างถูกวิธีไม่ให้มียาง ประชาสัมพันธ์ผ่านทางวิทยุเพื่อให้คนหันกลับมาทานลางสาดมากขึ้น ช่วยนำข้อมูลข่าวสาร ความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมการปลูกลางสาด มาเผยแพร่แก่ชาวบ้านและชาวสวน ส่งเสริมการปลูกลางสาดช่วยเหลือประสานงานจากหน่วยงานจังหวัดกับชาวบ้าน นำเสนอประโยชน์ของลางสาดแก่นักท่องเที่ยว ลูกค้าที่สนใจ ทำเป็นแผ่นพับแจกเพื่อประชาสัมพันธ์ ในการทำงานเชื่อมโยงกับกลุ่มอื่นๆหรือหน่วยงานอื่นๆ คือ 1.พาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ 2.พัฒนาชุมชนจังหวัดอุตรดิตถ์ 3.หน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ 4.ประชาชน ชาวสวนในพื้นที่จังหวัดอุตรดิตถ์

ในการสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัด จากการสัมภาษณ์แกนนำเกษตรกร ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ใน 2 ประเด็นหลักคือ องค์ประกอบของเครือข่าย กระบวนการสร้างเครือข่าย สรุปได้ดังนี้

องค์ประกอบของเครือข่าย

จากการศึกษาการสร้างรูปแบบเครือข่าย โดยจะต้องมีองค์ประกอบของเครือข่าย นำไปสู่การบริหารจัดการและการพัฒนาของเครือข่าย จากการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีองค์ประกอบของเครือข่ายครบทั้ง 8 ข้อในการสร้างเครือข่าย คือ

1. มีสมาชิกของเครือข่าย พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีสมาชิกของเครือข่ายเริ่มแรกจำนวน 20 คน โดยมีการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ ได้แก่ มีการปลูกลางสาดอินทรีย์แบบมีส่วนร่วม (Oganics) มีความเชื่อมั่นไว้ใจกัน (Trust) มีความโปร่งใส (Transparency) มีความผูกพันในแนวราบ/เท่าเทียมกัน (Horizontality) และมีความซื่อสัตย์ต่อกันและกัน (Honesty)

2. มีจุดมุ่งหมายร่วมกัน พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีจุดมุ่งหมายร่วมกันกล่าวคือ มีวิสัยทัศน์ร่วม ได้แก่ ต้องการอนุรักษ์ลางสาด (Share Vision) ในการแก้ไขปัญหาลางสาดในจังหวัดอุตรดิตถ์ที่ราคาตกต่ำ ขายไม่ได้ราคา และชาวสวนต่างพากันตัดลางสาดทิ้ง จนในปัจจุบันผลผลิตลางสาดลดลงไปเป็นจำนวนมาก หากราคาผลผลิตลางสาดสูงขึ้น อาจทำให้ลางสาดไม่สูญหายไปจากจังหวัดอุตรดิตถ์ จึงจะพยายามแก้ไขปัญหาราคาลางสาดและช่วยอนุรักษ์พันธุ์ลางสาดโดยการปลูกลางสาดไว้สืบไปโดยกลุ่มได้กำหนดหลักการเกษตรอินทรีย์

ของกลุ่มเกษตรกรลางสาด จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังนี้ คำนึงถึงสุขภาวะ (Healthy) รักษาระบบนิเวศวิทยา (Ecology) ทำการค้าด้วยความเป็นธรรม (Fairness/Fair Trade) เอาใจใส่ผู้บริโภคและมีความโปร่งใสสามารถตรวจสอบการผลิตแบบย้อนกลับได้ (Care/Clear)

3. การทำหน้าที่ต่อกันของสมาชิกอย่างมีจิตสำนึก พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จะมีการติดต่อประสานงานกันตลอดเวลา โดยสมาชิกทุกคนจะค่อยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เมื่อสมาชิกในกลุ่มเกิดปัญหา

4. การมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรม และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจะมีการประชุม ปรึกษาวิธีการแก้ไขปัญหาและหาแนวทางการพัฒนากลุ่มรวมทั้งการบริหารจัดการข้อมูลข่าวสารกิจกรรมของกลุ่มในแต่ละพื้นที่ทุกๆ เดือน และกลุ่มเครือข่ายใหญ่จะมีการประชุมปรึกษากันทุก 3-6 เดือน และก่อนถึงฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิต สมาชิกจะร่วมทำกิจกรรมในเตรียมความพร้อม โดยการ พาตัวแทนผู้เชี่ยวชาญจากร้านคู่ค้า กล่าวคือ ร้านเลม่อนฟาร์ม เข้าตรวจเยี่ยมชมสวนลางสาดที่จะเก็บเกี่ยวผลผลิตที่จะส่งไปจำหน่ายยังร้านเลม่อนฟาร์ม

5. การมีปฏิสัมพันธ์และการสื่อสารร่วมกัน พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ จะมีการประสานงาน แจ้งข้อมูล ข่าวสาร สื่อสารกันตลอดเวลา ผ่านทางสื่อต่างๆ โดยคุณสิทธิรัตน์ เป็นผู้ประสานงานหลัก จะส่งข้อมูล ข่าวสารต่างๆ ไปยังหัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่ม แต่ละพื้นที่ทั้ง 3 กลุ่ม จากนั้นหัวหน้ากลุ่มจะสื่อสารไปยังสมาชิกคนอื่นๆ ได้รับทราบโดยทั่วกันต่อไป

6. กระบวนการเสริมสร้างซึ่งกันและกัน พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีการส่งเสริม เกื้อกูลกันระหว่างกลุ่มต่างๆ ในการแลกเปลี่ยนข้อดีข้อเสียนำมาปรับปรุงพัฒนากลุ่มของตนเองในส่วนที่ขาด จะได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกกลุ่มอื่นๆ หากกลุ่มใด หรือสมาชิกคนใดมีปัญหาจะนำข้อมูลปัญหามาปรึกษาหัวหน้ากลุ่ม หรือผู้นำที่สามารถแนะนำได้ตลอด โดยสมาชิกทุกๆ คนในกลุ่มจะรู้จักกันเป็นอย่างดีทั้งหมด 20 คน

7. ความเท่าเทียมของฝ่ายต่างๆ กลุ่มหรือสมาชิก พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ สมาชิกทุกๆ คนในกลุ่มจะได้รับสิทธิประโยชน์เหมือนๆ กัน เท่าเทียมกันทุกคน ได้ราคาผลผลิตที่เท่ากันทุกๆ คน ไม่มีใครได้ราคาที่ดีกว่าใครในกลุ่ม ส่วนจำนวนผลผลิตลางสาดนั้น แล้วแต่สมาชิกท่านใดมีจำนวนผลผลิตมากเท่าใด จะขายให้ทางร้านคู่ค้า ทางกลุ่มเครือข่ายจะรับซื้อไว้ทั้งหมด ตามแต่ที่สมาชิกกลุ่มต้องการขาย ไม่จำกัดสิทธิของสมาชิกในกลุ่ม

8. การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน พบว่า กลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ ทุกคนในกลุ่มมีความเท่าเทียมกัน และมีจุดมุ่งหมายร่วมกันในการแก้ไขปัญหาลางสาดในจังหวัดอุตรดิตถ์ให้มีราคาสูงขึ้น ให้มีตลาดรับซื้อ ราคาผลผลิตดีขึ้น ทำให้ลางสาดไม่สูญหายไปจากจังหวัดอุตรดิตถ์ การแบ่งปันผลประโยชน์ที่เกิดจากการทำงานร่วมกัน คือ ทุกๆ คน ได้มีส่วนช่วยให้ราคาผลผลิตลางสาดดีขึ้น ขายแล้วมีรายได้มาเลี้ยงครอบครัวจากอาชีพทำสวนที่มีมาอย่างช้านาน และช่วยอนุรักพันธ์ลางสาด ต้นลางสาดไว้ไม่ให้ถูกตัดทิ้งจนหมด จึงถือว่าเป็น

การได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม ร่วมมือกันทำงาน ราคาผลผลิตที่เพิ่มขึ้นเท่าไร สมาชิกในกลุ่มก็จะขายได้ในราคาเท่ากันทุกคน

กระบวนการสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์

จากการสัมภาษณ์แกนนำเกษตรกร และการสนทนากลุ่มแกนนำเกษตรกร ผู้นำ และผู้บริหารของอบต.บ้านด่านนาขาม ในส่วนการบริหารจัดการและการพัฒนาของเครือข่าย เป็นกระบวนการทำงานกับเครือข่ายที่พัฒนาสู่ความเข้มแข็ง โดยพบว่ากระบวนการสร้างเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์ของเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์ มี 4 ขั้นตอนด้วยกัน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นการแสวงหา ได้แก่ การเชิญชวนประชาสัมพันธ์ และการสืบเสาะแสวงหาสมาชิกเป็นขั้นตระหนักและการเริ่มก่อตัวเครือข่าย เป็นการรวมตัว รวมกลุ่มกันคนที่มีแนวคิดเดียวกันเพื่อแก้ไขปัญหาลางสาดในจังหวัดอุตรดิตถ์ เริ่มแรก มีจำนวนเกษตรกรที่สนใจจำนวน 5 คน ซึ่งส่วนใหญ่เห็นว่าจำนวนผลผลิตลางสาด และจำนวนการปลูกลางสาดลดลงเป็นอย่างมาก ราคาลางสาดตกต่ำ ชาวสวนต้องยอมปล่อยให้ผลลางสาดเน่าคาต้น ดีกว่าตัดมาขายแล้วขาดทุน จากราคาขายแค่กิโลกรัมละ 3-5 บาท หรือไม่ก็ตัดกิ่งลางสาดทิ้ง แล้วเสียบต้นลองกองที่มีราคาสูงกว่าแทนลางสาด จนทำให้ลางสาดเหลือน้อยลงจนแทบจะไม่มีผลผลิต จนปัจจุบันผลผลิตลางสาดเหลือน้อยมาก ซึ่งแกนนำเกษตกรรายหนึ่งกล่าวว่า

“พยายามอนุรักษ์ลางสาดไว้ โดยแนะนำไม่ให้ชาวบ้านตัดลางสาดทิ้งกลัวว่าลางสาดจะหายไปจากจังหวัดอุตรดิตถ์ เพราะลางสาดมีความสำคัญอยู่คู่คนอุตรดิตถ์มาช้านาน”

(สัมภาษณ์วันที่ 2 มกราคม 2561)

เนื่องจากอุตรดิตถ์เป็นจังหวัดที่มีผลผลิตลางสาดมากที่สุดในประเทศ อีกทั้งยังปรากฏอยู่ในคำขวัญของจังหวัดอุตรดิตถ์ จึงมีการรวมตัวรวมกลุ่มกันเพื่อแก้ไขปัญหา หากมีตลาดรับซื้อผลผลิตลางสาดในราคาที่ชาวสวนพออยู่ได้ มีรายได้จากอาชีพทำสวน ชาวสวนคงไม่ตัดลางสาดทิ้ง บางคนที่ยังเก็บลางสาดไว้เพราะมีความรักและผูกพันกับลางสาด ตั้งแต่รุ่นพ่อ ลางสาดสร้างรายได้แก่ครอบครัว จากข้อมูลดังกล่าวดังนั้น จึงมีการประชาสัมพันธ์ให้รวมกลุ่มสร้างเป็นเครือข่าย เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน โดยแกนนำเกษตกรกล่าวว่า

“ไม่อยากเห็นลางสาดสูญหายไปจากพื้นที่ ยังอยากให้รุ่นลูกรุ่นหลานได้รู้จักลางสาดของอุตรดิตถ์”

(สัมภาษณ์วันที่ 2 มกราคม 2561)

“...จะช่วยส่งเสริมในด้านของเชิญชวนชาวบ้านเข้ามาร่วมกลุ่มเกษตรกรลางสาดคุณภาพในเชิงพาณิชย์ และช่วยส่งเสริมในด้านของการทานลางสาดที่ถูกวิธีให้กับลูกค้า...”

(สัมภาษณ์วันที่ 2 มกราคม 2561)

ขั้นที่ 2 ขั้นยุทธศาสตร์การรณรงค์ ได้แก่ การสร้างความตระหนักในประโยชน์และความสำคัญของเครือข่าย การส่งเสริมบทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่าย ขั้นการสร้างพันธกรณีเครือข่าย มีการประสานความร่วมมือ การมีส่วนร่วมในกิจกรรมและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ โดยจะมีการประชุม ปรึกษาหารือถึงข่าวสารกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อผลประโยชน์ จุดมุ่งหมาย ความต้องการร่วมกันในการจัดตั้งกลุ่ม ชาวสวนลางสาดที่มีแนวคิดเหมือนๆ กัน จึงร่วมกลุ่มขึ้นในแต่ละตำบล เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้แก่การปลูกลางสาด และขยายรวมกลุ่มพื้นที่อื่นๆที่มองเห็นประเด็นปัญหาเดียวกัน รวมตัวกันปรึกษาหาวิธีแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น จนกลายเป็นกลุ่มเกษตรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ ในการร่วมตัวกันสร้างความเข้มแข็ง ช่วยกันแก้ไขปัญหาราคาผลผลิตลางสาดที่ตกต่ำในจังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งความสำคัญของการรวมกลุ่มเพื่อพัฒนาเป็นเครือข่ายนั้น แกนนำเกษตรคนหนึ่งกล่าวว่า

“..ควรมีการรวมกลุ่มมากขึ้น เพราะเป็นการสร้างความเข็มแข็งให้กับเกษตรกร ให้กับผู้ปลูกลางสาด สามารถต่อรองราคากับพ่อค้าคนกลางได้ และมีการแลกเปลี่ยนความรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ..”

(สัมภาษณ์วันที่ 2 มกราคม 2561)

ขั้นที่ 3 ขั้นดำเนินงานกิจกรรม ได้แก่ การศึกษาปัญหา กำหนดเป้าหมาย สร้างแกนนำ เครือข่ายจะมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

การศึกษาปัญหา แกนนำกลุ่มเกษตกร จะจัดประชุมเพื่อพิจารณาการกำหนดเป้าหมาย ศึกษาสถาณการณ์ปัญหาในปัจจุบันและหาแนวทางแก้ไขร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ โดยเชิญสมาชิกเดิมและผู้ที่สนใจเข้าร่วมอุดมการณ์เดียวกันเพื่อวางแผนการขยายเครือข่ายเพิ่มในขณะเดียวกัน อาทิ หลังจากที่มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน ถึงจุดมุ่งหมายที่มีร่วมกัน ดังคำกล่าวของแกนนำเกษตรกรรายหนึ่ง

“...ส่วนด้านการพัฒนาก็คือเราทำลางสาดคุณภาพ...”

(สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2561)

ในการแก้ไขปัญหาลางสาดในจังหวัดอุตรดิตถ์ที่ราคาตกต่ำ ได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาโดยการหาตลาดรับซื้อผลผลิตในราคาที่สูง ประกันราคารับซื้อในกิโลกรัมละ 20 บาท มีเงื่อนไขว่าแต่สมาชิกจะต้องส่งผลผลิตลางสาดคุณภาพ ที่ไม่ใช้สารเคมี และผ่านมาตรฐานเกษตรกรธรรมชาติ (MOA Thai) และมาตรฐาน PGS ของร้านค้าเลม่อนฟาร์ม จึงจะนำผลผลิตที่ได้มาตัดแต่งช่อให้สวยงาม แพ็คใส่กล่องและนำไปส่งขายให้กับร้านเลม่อนฟาร์ม ที่กรุงเทพฯ เพื่อให้สมาชิกชาวสวนขายลางสาดได้ในราคาที่สูงกว่าตลาดรับซื้อทั่วไป ปัจจุบัน (2561) ดำเนินการกิจกรรมมาได้ 2 ปีแล้ว ย่างเข้าสู่ปีที่ 3 (ตั้งแต่พ.ศ. 2559-2561)

ส่วนการสร้างแกนนำ จะมีระบบการคัดเลือกแกนนำตามความรู้ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ รวมทั้งการมีภาวะผู้นำรวมทั้งการเสียสละให้แก่กลุ่ม ดังนั้นผู้ที่จะก้าวขึ้นมาเป็นแกนนำของกลุ่มได้จะต้องได้รับการพิจารณาจากสมาชิกว่ามีคุณสมบัติตามที่กลุ่มกำหนดไว้หรือไม่

ขั้นที่ 4 ขั้นการพัฒนาระบบเครือข่าย ได้แก่ การสร้างความสามัคคี และความรู้สึกมีส่วนร่วม การสร้างขวัญกำลังใจและเจตนารมณ์ร่วมกัน เป็นขั้นการพัฒนาความสัมพันธ์ของเครือข่ายนั้น ทางเครือข่ายกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ มีความเห็นว่าจะต้องให้เกิดความสำเร็จจากการส่งเสริมการตลาดของกลุ่มก่อน โดยมีแนวคิดให้การตลาดนำการผลิต กล่าวคือ ไปดำเนินการแสวงหาผู้บริโภคและตลาดก่อนเมื่อประสบความสำเร็จและมีตลาดที่แน่นอนแล้ว จึงดำเนินการวางแผนการผลิตร่วมกัน จะว่าผลิตจำนวนเท่าใด โดยจะต้องมีการส่งมอบผลผลิตให้กับตัวแทนจำหน่ายตามจำนวนที่ได้รับคำสั่งซื้อมา หลังจากนั้นจึงวางแผนขยายและพัฒนากลุ่มเครือข่ายโดยการรับสมัครสมาชิกกลุ่มลางสาดคุณภาพเพิ่ม จะมีการกำหนดราคาขายร่วมกัน ใช้ราคาเดียวกันเป็นราคาที่คิดแล้วมาคุ้มทุนและมีกำไรพออยู่ได้ไม่มากเกินและไม่น้อยเกินไป เนื่องจากต้องการทำธุรกิจเพื่อสังคม แล้วนำราคาที่กำหนดโดยกลุ่มไปเจรจากับคู่ค้า และพัฒนาไปจนถึงการรักษาความสัมพันธ์เครือข่ายให้อยู่ยืนยาวต่อไป เพื่อเป็นประโยชน์ต่อสมาชิก ชาวสวนผู้ปลูกสางสาดคุณภาพในจังหวัดอุตรดิตถ์ต่อไป ดังคำกล่าวของแกนนำเกษตรกรรายหนึ่ง

“.....ควรมีกลุ่มเครือข่ายลางสาด ก็จะเห็นการช่วยเหลือกันในกลุ่มเครือข่าย เช่นหากผลผลิตของเราไม่เพียงพอต่อการขายก็สามารถนำผลผลิตของผู้ที่อยู่ในกลุ่มเครือขายมาแชร์การขาย กระจายการสั่งซื้อไปยังผู้คนในกลุ่มเครือข่ายของตนเอง แบ่งช่องทางทางการค้า.....”

(สัมภาษณ์วันที่ 20 มกราคม 2561)

“...มันก็ต้องมีครับ ความจริงก็คือก็ต้องทำในลักษณะงานเป็นเครือข่ายกันเพียงแต่ว่าเรากำหนดจะเอาเรื่องของการตลาดนำ...”

(สัมภาษณ์วันที่ 12 มกราคม 2561)

ในขั้นการพัฒนาความสัมพันธ์ของเครือข่ายนั้น เมื่อวิเคราะห์การก่อเกิดเครือข่ายของเกษตรกรแล้ว พบว่า มี 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. การก่อตัวเครือข่ายจากกลุ่มกิจกรรมย่อย หลายๆ กลุ่มเชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นพัฒนาการเครือข่ายที่เกิดจากการที่กลุ่มกิจกรรมย่อยๆ ที่ทำกิจกรรมที่เหมือนกัน มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน จะที่ต้องพึ่งพาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำให้กลุ่มย่อยต้องมาเชื่อมโยงกันโดยมีกลุ่มใหญ่เป็นแกน เช่น การพัฒนาเครือข่ายในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ เกิดจากกลุ่มกิจกรรมย่อย ได้แก่ กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพอำเภอลับแล กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพบ้านด่านนาขาม และกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพบ้านน้ำริด มาเชื่อมโยงกัน โดยมีเครือข่ายในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแกนกลาง เชื่อมโยงเกิดเป็นเครือข่ายทำให้เกิดการพึ่งพากัน ในการแก้ไขปัญหาราคาลางสาดตกต่ำ ดังแผนภูมิที่ 6

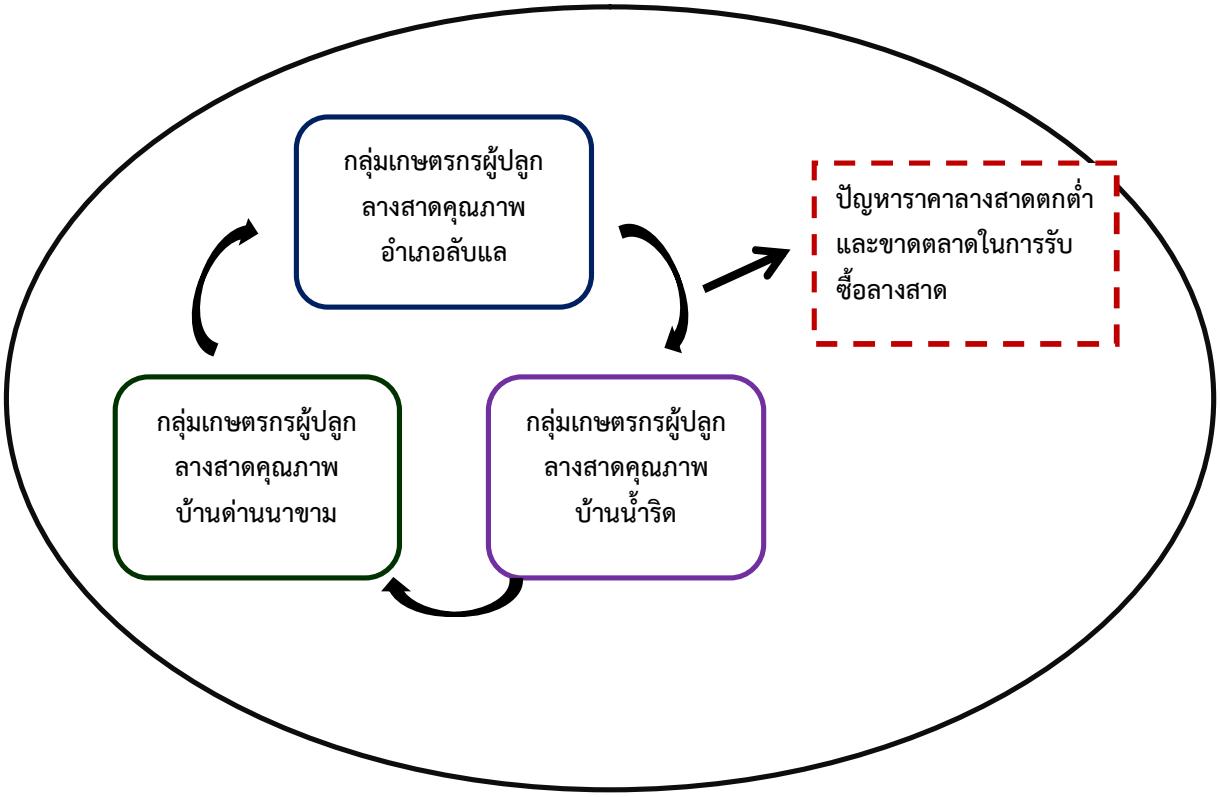

แผนภูมิที่ 6 รูปแบบการก่อตัวเครือข่ายจากกลุ่มกิจกรรมย่อยเชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มใหญ่

2. การพัฒนาเครือข่ายจากกลุ่มกิจกรรมย่อย หลายกลุ่มเชื่อมโยงกันเป็นกลุ่มใหญ่ เป็นพัฒนาการเครือข่ายที่เกิดจากการที่กลุ่มกิจกรรมย่อยๆ ที่ทำกิจกรรมที่แตกต่างกัน แต่มีบางอย่างที่ต้องพึ่งพาแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกัน ทำให้กลุ่มย่อยต้องมาเชื่อมโยงกันโดยมีกลุ่มใหญ่เป็นแกน เช่นการพัฒนาเครือข่ายของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้แก่ กลุ่มชมรมคนรักทุเรียน และกลุ่มชมรมคนรักลางสาด มาเชื่อมโยงกัน โดยมีเครือข่ายของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพเชิงพาณิชย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นแกนกลาง เชื่อมโยงเกิดเป็นเครือข่ายทำให้เกิดการพึ่งพากันจนเกิดเป็นกิจกรรม เครือข่ายในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังแผนภูมิที่ 7

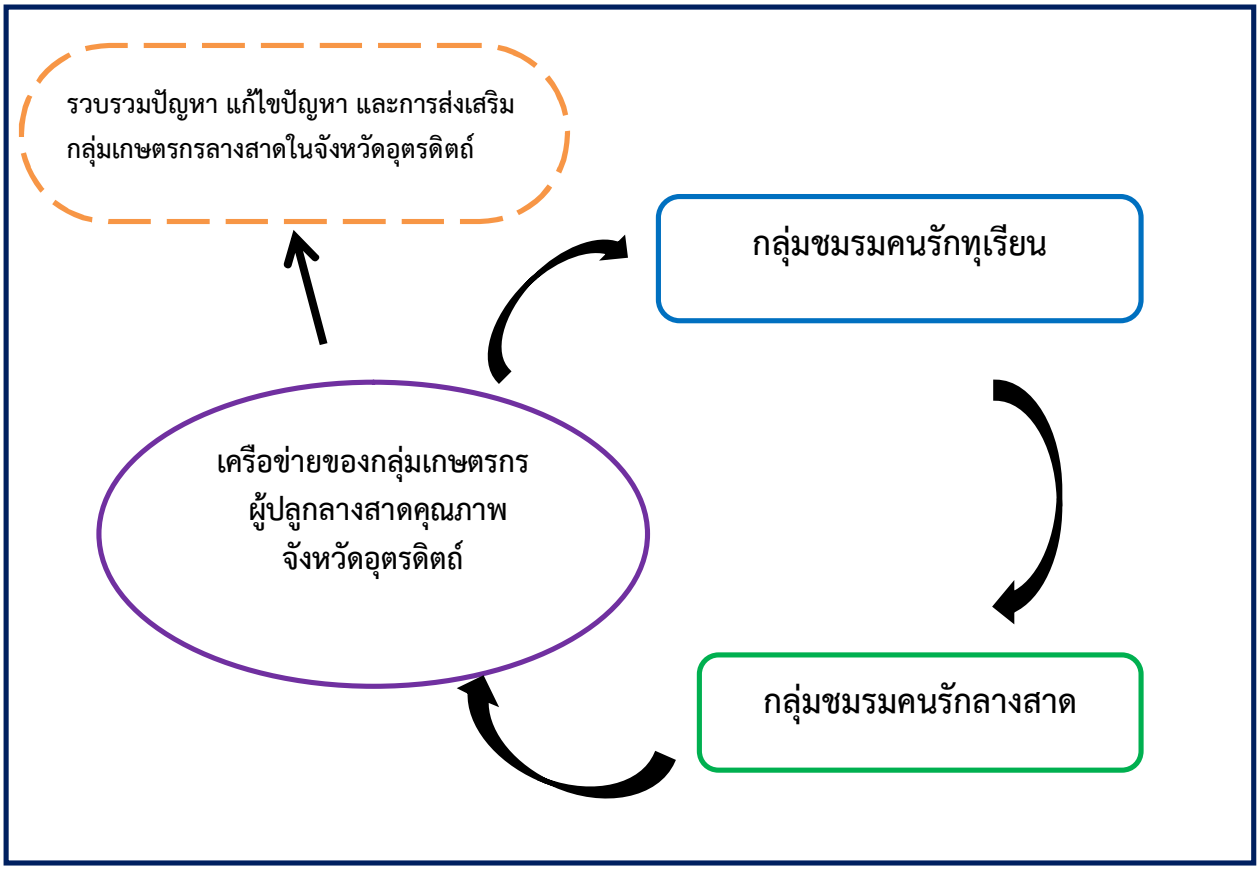

แผนภูมิที่ 7 เครือข่ายในการส่งเสริมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพจังหวัดอุตรดิตถ์

2. การสังเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

ในการสังเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัด อุตรดิตถ์ กรณีศึกษาลางสาดคุณภาพจังหวัดอุตรดิตถ์ มีรายละเอียดดังนี้

2.1 รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ กรณีศึกษา ลางสาดคุณภาพจังหวัดอุตรดิตถ์

ส่วนในการสังเคราะห์รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ถึงเครือข่ายการผลิตการตลาดลางสาดคุณภาพจังหวัดอุตรดิตถ์ โดยได้วิเคราะห์รายละเอียดศักยภาพเครือข่ายในด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านการผลิต ด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ด้านหน่วยงานภาครัฐ องค์กรวิจัยพัฒนา องค์กรพัฒนาเครือข่าย ด้านธุรกิจบริการ/สนับสนุน ดังแสดงในตารางที่ 3-8 และสรุปได้เป็นแผนภูมิที่ 8

ตารางที่ 3 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-ด้านการผลิต

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
กลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดเพื่อขอมาตรฐานเกษตรกรธรรมชาติ (MOA Thai) และมาตรฐาน PGS ของร้านเลม่อนฟาร์ม	**20 ราย** 1.นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ 086-5906115 2.นางสุภาภรณ์ อ้วนสะอาด 084-8209392 3.นางเฉลียว ปาลาศ 080-1196052 4.นายมานพ แก้วเปี้ย 080-7728797 5.นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล 6.นส.ดรุณี วันปา 087-3089130 7.นายสมพงษ์ ประคุณคงชัย 8.นส.น้ำผึ้ง กล่อมบาง 085-2734376 9.นายธวัช ซาซง 063-1102687 10.ว่าที่ รต.สุรวุฒิ เพ็งป่าแต้ว 089-8647618 11.นายธีระ สุทธิเจริญ 061-9945639 12.นางแสงเดือน หน่อเทพ 086-2173905 13.นายสมหวัง เอี่ยมงิ้วงาม 087-2129115 14.นายอภิสิทธ์ เปี้ยวงค์ 088-2736529 15.นางวาสนา มะโนคำ 085-7305798 16.นายดำเนิน เชียงพันธุ์ 085-7305799 17.นายบรรจง คุ้มสุวรรณ 082-1969298 18.นายเปลี่ยน แหยมยินดี 084-7675173 19.นายเกน จรลังกา 20.นายไกรสร ทองธิยะ 061-8394151	- ปลูกข้าว/ทุเรียน/มังคุด ลองกอง/ผักสวนครัว/ลางสาด -พื้นที่ปลูกรวม 185 ไร่ -อยู่ในตำบลน้ำริด บ้านด่านนาขาม แม่พลู และนานกกกอำเภอเมือง จ.อุตรดิตถ์ -มีการรวมกลุ่มในปี 2560 -มีความมั่นใจในการผลิตลางสาดแบบคุณภาพ ที่มีมาตรฐาน -มีการเชื่อมโยงกันภายในกลุ่ม -เข้ารับการฝึกอบรมเป็นเกษตรกรเครือข่ายของ มูลนิธิเอ็มโอเอไทย -อยู่ในระหว่างการลงพื้นที่ตรวจแปลงโดยหน่วยตรวจรับรอง -รักลางสาดและรู้คุณค่าของลางสาด -ดูแลและจัดการสวนด้วยตนเอง -ใส่ใจและอยากฟื้นฟูลางสาด

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
แกนนำเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ 1. นางอัมพร มูลเมือง 2. นายสุชาติ มากทิมทอง 3. นายสุทธิรัตน์ ปาลาศ 4. นายทวีศักดิ์ บุญด่านตระกูล	- - พื้นที่ปลูกรวม 10 ไร่ พื้นที่ปลูกรวม 10 ไร่	- ลางสาดแทบทุกสวนจะ ปล่อยทิ้งไว้ตามธรรมชาติ -ลางสาดที่ปลูกโดยบรรพบุรุษใช้การปลูกต้นเป็นสัญลักษณ์ในการแบ่งเขตการถือครองที่ดิน และปลูกบริเวณใกล้แหล่งน้ำ -ต้นลางสาดในพื้นที่สูงส่วนใหญ่เกิดจากค้างคาวคาบลางสาดไปกินแล้วเมล็ดตกลงดินและงอกขึ้นมาเอง อายุ 80-120 ปี ผลผลิตเฉลี่ย 50-70 กก./ต้น ผลผลิตบางส่วนเสียหายเพราะมีค้างคาวกัดกิน - ลางสาดที่ปลูกโดยเกษตรกรรุ่นปัจจุบัน อายุ 10-30 ปี ผลผลิตเฉลี่ย 20-30 กก./ต้น
นายดำเนิน เชียงพันธ์ แกนนำเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ	ลางสาด 60 ต้น	-ปริมาณผลผลิต 50-60 กก./ต้น -สามารถควบคุมคุณภาพได้ ด้านการบริหารจัดการดูแลได้ทั่วถึง -ต้นทุนผลิตลางสาด 22.30 บาท/กก. -ลูกค้าประจำโทรศัพท์สั่งซื้อราคาขาย 12 บาท/กก. คัดคุณภาพรูปลักษณ์บรรจุภัณฑ์กันกระแทกและราคาสูงกว่าขายส่งที่ตลาดหัวดง - ขายส่งตลาดหัวดง ราคา 10 บาท

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
นายเปลี่ยน แหยมยินดี แกนนำเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ	ลางสาด 50 ต้น	-ลูกค้าประจำ สั่งซื้อจากญาติที่ไปทำงานต่างจังหวัด -กลยุทธ์การขายสินค้า ปากต่อปาก -การบริหารหลังการขาย โทรศัพท์สอบถามติดตามหลังการขาย สินค้าเปลี่ยนได้และยินดีคืนเงิน -ต้นทุน 21.86 บาท/กก. -ปริมาณผลผลิต 20 กก./ต้น

ตารางที่ 4 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-ด้านธุรกิจที่เกี่ยวข้อง

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
1.บริษัทบุญดำรงกรีนฟาร์ม จำกัด นายสุทธิรัตน์ ปาลาส ผู้จัดการ	1 สาขา อุตรดิตถ์	-กิจการเพื่อสังคม -ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรอินทรีย์ **-**ทำหน้าที่เป็นคนกลางผู้รวบรวมผลิตผลลางสาดจากเกษตรกรส่งร้านเลมอนฟาร์ม
2.บริษัทยินดีดีไซน์ จำกัด นายอณุชิต ปัญญาวัชระ ผู้จัดการ	1 สาขา กรุงเทพฯ Tel: 02 742 6407	--การทำงานที่เรียบง่าย -การสร้างแบรนด์อย่างยั่งยืน -สร้างแบรนด์ ให้ชัดเจนดีเริ่ดและแตกต่างเพื่อกำหนดตัวตนได้อย่างมีเอกลักษณ์ -สิ่งที่บ่งบอกตัวตนของแบรนด์ต้องไปในทิศทางเดียวกัน -การสื่อสารทุกช่องทางต้องสื่อสารความเป็นแบรนด์ให้ชัดและสร้างความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง -ทำหน้าที่ออกแบบจัดทำสื่อทางการตลาดให้โครงการวิจัย

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
3.ร้านเลมอนฟาร์ม	10 สาขา ในกรุงเทพฯ	-เชื่อมโยงผู้บริโภค และเกษตรกรผู้ผลิตแบบเกษตรธรรมชาติ ในชนบท -ช่วยเหลือในด้านการสร้างสุขภาพ ผู้บริโภค และเกษตรกรผู้ผลิต สืบสานวัฒนธรรม -ตลาดทางเลือกในการให้บริการและกระตุ้นการผลิตอาหาร และผลิตภัณฑ์ที่ปลอดภัยจากสารเคมี
4. บริษัทชายน้อยฟู้ด จำกัด	1 สาขา ในกรุงเทพฯ	ร้านค้าที่จะร่วมเป็นตัวแทนรับผลิตผลทางการเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพของจังหวัดอุตรดิตถ์/มีแนวคิดการประกอบกิจการเพื่อสังคม
5.ร้านขายอุปกรณ์ทางการเกษตรกร	ในจังหวัดอุตรดิตถ์	ร้านค้าอิสระเชื่อมโยงกับเกษตรกรโดยตรง
6.บริษัทสวนผลไม้วิภา จำกัด สพ.ญ.เนตรนภิส สุวรรณประภา	1 สาขา จังหวัดอุตรดิตถ์	ร้านค้าที่เป็นทั้งผู้ผลิตและศูนย์รวมผลิตผลทางการเกษตรที่มีคุณภาพของอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
7.ร้านบ้านบนดอย นางสาวสุรีย์พร รัตนรอด	1 สาขา อำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์	ร้านค้าที่เป็นทั้งผู้ผลิตและศูนย์รวมผลิตผลทางการเกษตรที่มีคุณภาพของอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์
8.บริษัทศรีพงษ์กรุ๊ปมาร์เก็ตติ้ง จำกัด นายธเนศ สุนพงษ์ศรี	1 สาขา จังหวัดอุตรดิตถ์	ร้านค้าที่จะร่วมเป็นตัวแทนรวมผลิตผลทางการเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพของจังหวัดอุตรดิตถ์
9.บริษัทชัยเจริญคอร์ปอเรชั่น จำกัด นางภัทรธิกา ลาภชัยเจริญกิจ	1 สาขา จังหวัดอุตรดิตถ์	ร้านค้าที่จะร่วมเป็นตัวแทนรวมผลิตผลทางการเกษตรแปรรูปที่มีคุณภาพของจังหวัดอุตรดิตถ์

ตารางที่ 5 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-ด้านหน่วยงานภาครัฐ

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
1.สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ส่งเสริมและพัฒนาเกษตรให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น -บูรณาการการทำงานกับทุกภาคส่วนในจังหวัด
2.สถานีพัฒนาที่ดินอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-สนับสนุนส่งเสริมการทำและการใช้ปุ๋ยหมักปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ -บริการด้านการพัฒนาที่ดิน ให้แก่เกษตรกร -จัดทำระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ
3.พาณิชย์จังหวัด	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-บริการจดทะเบียนธุรกิจและทรัพย์สินทางปัญญา -จัดทำข้อมูลราคาสินค้าและบริการ
4.การค้าภายใน	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-จัดระบบส่งเสริมและพัฒนาการค้าการตลาดและตลาดภายในประเทศให้เกิดประสิทธิภาพและมีความเป็นธรรม -จัดระเบียบและส่งเสริมระบบการค้าสินค้าเพื่อรักษาระดับราคาสินค้าเกษตร -ส่งเสริมการแข่งขันทางการค้าอย่างเป็นธรรมและป้องกันการผูกขาดตัดตอนทางการค้า
5.วัฒนธรรมจังหวัด	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ส่งเสริม เผยแพร่อัตลักษณ์และความหลากหลายทางวัฒนธรรม -สนับสนุนและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายทางวัฒนธรรม
6.พัฒนาชุมชนจังหวัด	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-เพิ่มขีดความสามารถผู้นำ องค์กร เครือข่าย -ส่งเสริมการพัฒนาระบบกลไกและกิจกรรมทางเศรษฐกิจของชุมชนตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตารางที่ 6 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-องค์กรวิจัยพัฒนา

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
1.มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-นักวิจัยในโครงการจำนวน 20 คน -งบประมาณสนับสนุนการวิจัย -ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่กลุ่มเกษตรกร -เป็นหน่วยงานกลางในการหนุนเสริมและประสานงานกับเครือข่ายเพื่อให้เครือข่ายมีความเข้มแข็งและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
2.สำนักงานสนับสนุนกองทุนวิจัย	1 แห่ง กรุงเทพฯ	-งบประมาณสนับสนุนการวิจัย -ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่กลุ่มเกษตรกร
3.ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่กลุ่มเกษตรกร
4.มหาวิทยาลัยศิลปกร	1 แห่ง กรุงเทพฯ	-ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่ทีมวิจัยและกลุ่มเกษตรกร
5.ศูนย์ฝึกและพัฒนาอาชีพราษฎรบริเวณชายแดนไทย จ.อุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ให้คำปรึกษาด้านวิชาการแก่กลุ่มเกษตรกร/ ส่งเสริมการรวมกลุ่ม

ตารางที่ 7 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-องค์กรพัฒนาเครือข่าย

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
1.องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านนาขาม	อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์	-มีนักวิชาการในพื้นที่ -อำนวยความสะดวก ประสานงานด้านวิชาการ และด้านอื่นๆที่จำเป็นกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
2.หอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ประสานงานและส่งเสริมด้านการตลาดกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่
3.สภาเกษตรกรจังหวัดอุตรดิตถ์	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-มีนักวิชาการในพื้นที่ -อำนวยความสะดวก ประสานงานด้านวิชาการ และด้านอื่นๆที่จำเป็นกับกลุ่มเกษตรกรในพื้นที่

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
4.สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้าธ.ก.ส (สกต.)	1 แห่ง จังหวัดอุตรดิตถ์	-ให้ความช่วยเหลือทางด้านการเงินแก่เกษตรกร -จัดการให้เกษตรกรลูกค้าได้ซื้อ วัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายโดยตรง ในราคาที่เป็นธรรม
5.มูลนิธิเอ็มโอเอไทย	1 แห่ง กรุงเทพฯ	-ส่งเสริมสนับสนุนร่วมมือ และพัฒนากิจกรรมกับองค์กรของรัฐฯ และประชาชนทั่วไปในกิจกรรมด้านสุขภาพ องค์รวม วัฒนธรรม เกษตรธรรมชาติ อาหารธรรมชาติ
6.มูลนิธิสภาเกษตรอินทรีย์พีจีเอส	1 แห่ง กรุงเทพฯ	ขับเคลื่อนระบบรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์แบบมีส่วนร่วมของไทย

ตารางที่ 8 รายละเอียดศักยภาพเครือข่าย-ด้านธุรกิจบริการ/สนับสนุน

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
1.สหกรณ์การเกษตรจังหวัดอุตรดิตถ์	1 แห่ง ในจังหวัดอุตรดิตถ์	ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรของสมาชิกให้ครบวงจร
2.ผู้ประกอบการขนส่ง	1 สาขา ในจังหวัดอุตรดิตถ์	บริการขนส่งผลผลิตทางเกษตรให้แก่เกษตรกร
3.ธนาคาร ธกส.	1 สาขา ในจังหวัดอุตรดิตถ์	ให้บริการสินเชื่อด้วยดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร
4.ธนาคารออมสิน	1 สาขา ในจังหวัดอุตรดิตถ์	ให้บริการสินเชื่อด้วยดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร
5.ธนาคารพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม	1 สาขา ในจังหวัดอุตรดิตถ์	ให้บริการสินเชื่อด้วยดอกเบี้ยต่ำแก่เกษตรกร
6.กลุ่มผู้ใช้แรงงานที่ช่วยตัดหญ้า ตัดแต่งกิ่ง ตัดช่อลางสาด คัดช่อลางสาดใส่เข่งเพื่อนำมาจำหน่าย	ในจังหวัดอุตรดิตถ์และพื้นที่ใกล้เคียง	-ค่าแรงวันละ 400-600 บาท/คน -ปัจจุบันหายากมากขึ้นเนื่องจากค่านิยมของแรงงานเปลี่ยนไป
7.ร้านค้าขายปุ๋ยชีวภาพในพื้นที่	5 แห่ง ในจังหวัดอุตรดิตถ์	-บริการจำหน่ายปุ๋ยชีวภาพให้แก่เกษตรกรในพื้นที่

ตารางที่ 8 (ต่อ)

ประเด็น	ขนาด/จำนวน	สถานภาพ/บทบาท
8. กลุ่มชมรมคนรักลางสาด	1 กลุ่ม	ปลูกลางสาด/สนับสนุนและเผยแพร่แนวคิดการปลูกลางสาดคุณภาพ
9. กลุ่มชมรมคนรักทุเรียน	1 กลุ่ม	ปลูกทุเรียน/สนับสนุนและเผยแพร่แนวคิดการปลูกทุเรียนอินทรีย์

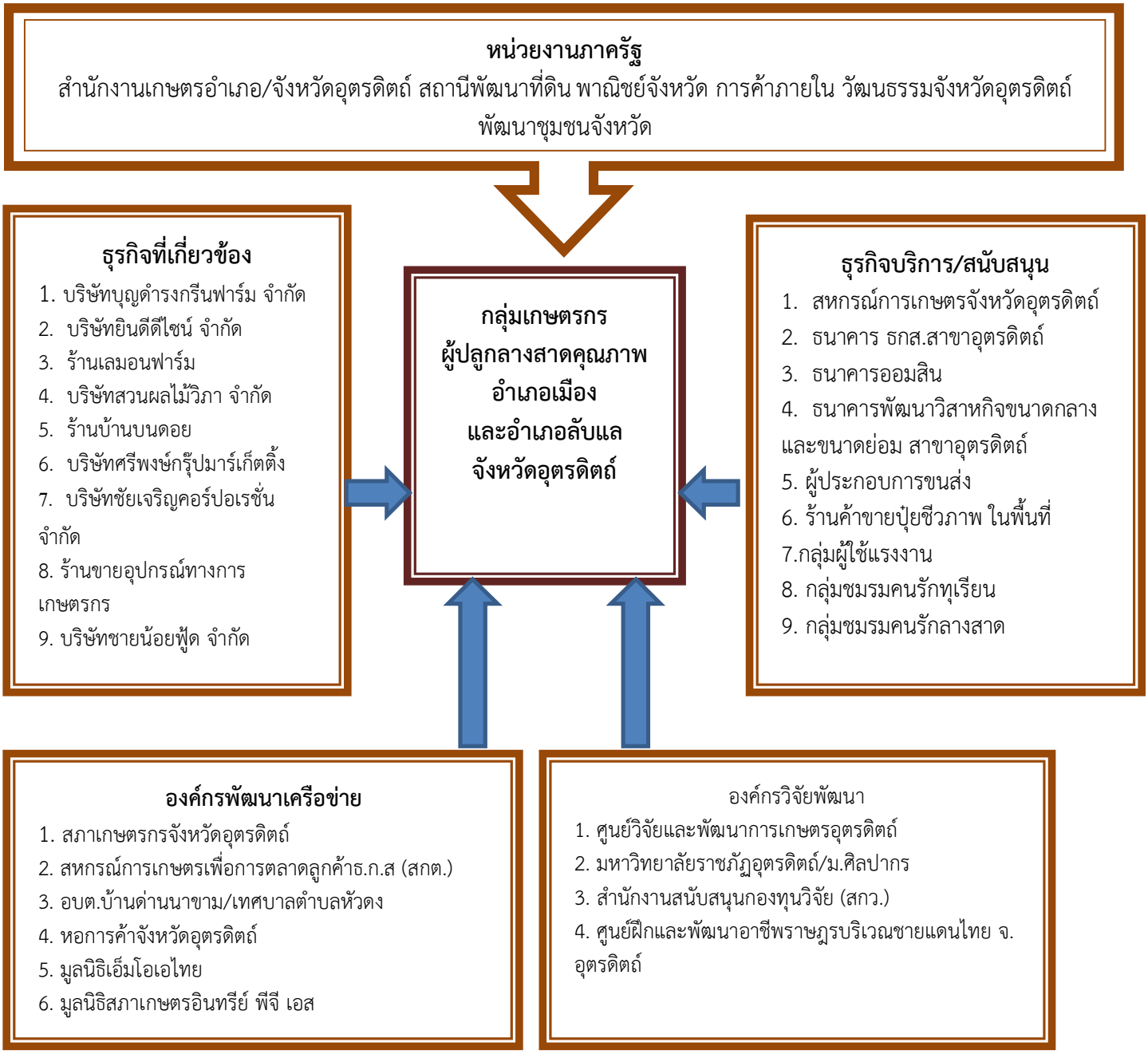

แผนภูมิที่ 8 รูปแบบเครือข่ายการประสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ กรณีศึกษา ลางสาดคุณภาพจังหวัดอุตรดิตถ์

2.2 กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายการสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ กรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์

กลไกการขับเคลื่อนที่สำคัญในการสร้างเครือข่ายประสานประโยชน์ ได้แก่ ผู้นำกลุ่ม คณะกรรม การของกลุ่ม และสมาชิกกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดคุณภาพ อำเภอเมืองและอำเภอลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์ ภาคีเครือข่ายหลักที่ช่วยสนับสนุนและขับเคลื่อน ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ (ด้านวิชาการ ประสานงาน งบประมาณ) หน่วยงานภาครัฐ ได้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านด่านนาขาม (ด้านสถานที่ บุคลากร) ทำหน้าที่ดำเนินการแสวงหาสมาชิก เชิญชวน และการรวมกลุ่มของเกษตรกร หน่วยงานภาคเอกชน ได้แก่ ร้านเลมอนฟาร์ม / บ.ยินดีดีไซน์/บ.บุญดำรงค์กรีนฟาร์ม ทำหน้าที่ดำเนินงานกิจกรรม อาทิ การศึกษาปัญหา กำหนดเป้าหมาย สร้างแกนนำเครือข่าย และการพัฒนาระบบเครือข่าย ได้แก่ การสร้างความสามัคคี ความรู้สึกมีส่วนร่วม การสร้างขวัญกำลังใจ และสร้างเจตนารมณ์ร่วมกันของสมาชิกเครือข่าย อันจะก่อให้เกิด ผลผลิต (Output) คือ สินค้ามูลค่าเพิ่มจากทรัพยากรท้องถิ่นระบบและกลไกการบริหารจัดการเชิงสานประโยชน์ร่วมกันของผู้เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่า ผลลัพธ์ (Outcome) คือ สร้างรายได้ให้กับคนในพื้นที่มากขึ้น/การรักษาและอนุรักษ์ป่าวนเกษตร และ ผลกระทบ (impact) คือ การขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานราก ซึ่งจะมีระบบการติดตามประเมินผลการดำเนินการขับเคลื่อนเครือข่ายในรูปแบบของการเสริมพลังแก่ภาคีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่ได้รับมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จะทำให้เครือข่าย มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสามารถขับเคลื่อนไปได้อย่างยั่งยืนต่อไป โดยผู้นำกลุ่มเกษตรกร มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และหน่วยงานภาครัฐในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอ/จังหวัดอุตรดิตถ์ พาณิชย์จังหวัด การค้าภายใน วัฒนธรรมจังหวัดอุตรดิตถ์ และพัฒนาชุมชนจังหวัด ควรจะเป็นกลไกสำคัญที่เป็นหลักในการหนุนเสริมและขับเคลื่อนเครือข่ายเกษตรกรให้เกิดความยั่งยืน ดังแสดงตามแผนภูมิที่ 9

แผนภูมิที่ 9 กลไกการขับเคลื่อนเครือข่ายการสานประโยชน์เพื่อขับเคลื่อนงานวิจัยเชิงพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์ กรณีศึกษากลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกลางสาดจังหวัดอุตรดิตถ์